

Васильєв І.В.

аспірант,

Класичний приватний університет

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ОБІГУ ЗБРОЇ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ 2007-2015 РР.

У сфері обігу зброї право громадянина на зброю нерозривно пов'язане із правом людини на самозахист життя і здоров'я, прав, свобод та інтересів. Тому адміністративна відповідальність за порушення правил обігу зброї є важливою складовою функціонування у суспільстві системи обігу зброї.

Адміністративна відповідальність за порушення правил обігу зброї в Україні регулюється Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) за такими статтями [1]:

- 190 «Порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї»;

- 191 «Порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів»;

- 192 «Порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік»;

- 193 «Ухилення від реалізації вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів»;

- 194 «Порушення працівниками торговельних підприємств (організацій) порядку продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів»;

- 195 «Порушення працівниками підприємств, установ, організацій правил зберігання або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів»;

- 195¹ «Порушення порядку розробки, виготовлення, реалізації спеціальних засобів самооборони»;

- 195² «Порушення порядку придбання, зберігання, реєстрації або обліку газових пістолетів і револьверів та патронів до них»;

- 195³ «Порушення правил застосування спеціальних засобів самооборони»;

- 195⁴ «Порушення порядку виробництва, придбання, зберігання чи продажу електрошокових пристроїв і спеціальних засобів, що застосовуються правоохоронними органами».

Згідно з даними Єдиного державного реєстру судових рішень за період 2007-2015 рр. [3]:

- судами загальної юрисдикції першої інстанції було прийнято 11624 постанови у справах про адміністративні правопорушення у сфері обігу зброї;

- у часовому аспекті найбільша кількість постанов була розглянута у 2011 р. – 3011 (26% від загальної кількості прийнятих постанов), а найменша у 2007 р. – 65;

- географічно таких постанов найбільше було прийнято судами Дніпропетровської обл. – 1590 (13,68% від загальної кількості прийнятих постанов), а найменшу кількість постанов було прийнято судами Сумської обл. – 133 (1,14%);

- найбільша кількість постанов стосувалася адміністративних правопорушень за ст. 195² КпАП України – 5690 (48,95% від загальної кількості прийнятих постанов), тоді як найменша кількість таких постанов за ст. 194 – 3 (0,03%), які були прийняті судами Дніпропетровської, Полтавської та Херсонської обл.

- на тимчасово окупованій території України лідером за кількістю прийнятих постанов є Донецька обл. – 953 постанови (66,64% від загальної кількості прийнятих постанов на окупованій території).

Автор зауважує, що через низький рівень дотримання низки принципів функціонування Єдиного державного реєстру судових рішень [2] наведені цифри не можуть бути достовірним показником фактичного розгляду у державі справ про адміністративні правопорушення за визначеними статтями КУпАП, а лише ілюструють цей процес, спираючись на наявні дані.

У загалі аналізованих постанов згадується виробництво, реалізація, передача, дарування, придбання, зберігання, користування, носіння, перевезення, транспортування, вилучення, знищення зброї. При цьому, автором, окрім фактів припущення мовних помилок під час оформлення документів адміністративного судочинства, також виявлені факти неналежного визначення підвідомчості розгляду такої справи, хибної кваліфікації адміністративного правопорушення у сфері обігу зброї, а також мають місце плутання частин ст. 195 КУпАП із ст. 195¹, 195², 195³, 195⁴.

Таким чином, реалізація адміністративної відповідальності за порушення правил обігу зброї має відбуватися виключно у правовому полі, оскільки інститут адміністративної відповідальності за порушення правил обігу зброї є важливою складовою формування і удосконалення правил обігу зброї.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х [Електронний ресурс] / Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

2. Закон України «Про доступ до судових рішень» від 22.12.2005 р. № 3262-IV [Електронний ресурс] / Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 15. – Ст. 128. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3262-15>

3. Справи про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] / Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

Верблюд Р.М.

студент,

*Полтавський юридичний інститут імені Ярослава Мудрого
Національного юридичного університету*

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Кодекс України про адміністративні правопорушення як центральний нормативний акт, яким регулюються питання адміністративної відповідальності, був прийнятий ще у радянські часи, а саме 7 грудня 1984 року. Норми, що закріплені у цьому Кодексі, у зв'язку із переходом України до ринкової економіки та розбудовою правової держави, в наш час не здатні повною мірою відповідати сучасним реаліям та умовам сьогодення. Тому на сьогоднішній день є досить актуальним питання дослідження шляхів удосконалення законодавства у сфері адміністративної відповідальності.

Що стосується самого поняття «адміністративна відповідальність», то чинне законодавство не закріплює легітимного її визначення. У науковій літературі існує велика кількість доктринальних тлумачень цього явища, найбільш вдалим і повним, на наш погляд, є визначення запропоноване Н.В. Гришиною, а саме: «Адміністративна відповідальність – це різновид юридичної відповідальності, що являє собою врегульовані нормами права відносини між державою (в особі органів адміністративної юрисдикції і відповідних посадових осіб) та особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, що знаходять своє вираження у застосуванні до правопорушника заходів державного примусу у вигляді адміністративних стягнень, які тягнуть за собою несприятливі наслідки особистого, майнового й іншого характеру і владний осуд винного суб'єкта з метою попередження та припинення адміністративних правопорушень». На жаль, не закріплення на законодавчому рівні вищевказаного поняття не є єдиним недоліком КУпАПу.